

طراحی باغ مدرسه راهکاری موثر بر آموزش رفتارهای زیست محیطی در جهت شکل‌گیری پایداری اجتماعی شهری

شقایق حسنی^{۱*}، محمد جعفر کرباسچی^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد گروه مهندسی معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد دامغان

۲- عضو هیئت علمی گروه معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد دامغان

hassani.shaghayegh1991@gmail.com

info@arastan.ir

چکیده

انسان و طبیعت در یک تعامل دو سویه قرار دارند. به گونه‌ای که انسان برای تداوم حیات خود از طبیعت بهره میگیرد و طبیعت برای حفظ پایداری خود نیازمند کنترل و استفاده بهینه توسط انسان می‌باشد. متأسفانه امروزه، زندگی ماشینی و صنعتی شهرها منجر به فاصله میان انسان و طبیعت و افزایش آلودگی‌های زیست محیطی شده است که آینده انسان و محیط زیست را تهدید می‌کند، با توجه به بحران‌ها و تهدیدهای پیش‌رو برای نسل‌های آینده، تحقق توسعه پایدار که شامل ابعاد اقتصادی، اجتماعی، زیست محیطی و فرهنگی است نیازمند ارتباط مستقیم و غیرمستقیم نیروی انسانی آموزش دیده می‌باشد. صاحب‌نظران، حل معضلات زیست محیطی را در گرو ارائه آموزه‌های محیط زیستی در راستای تغییر رفتار محیط زیستی افراد جامعه می‌دانند. از سویی بسیاری از محققان عقیده دارند، رفتارهای انسان در بزرگسالی تابع تجربیات سالهای نخستین زندگی وی یعنی، دوران کودکی است. انسان در دوران کودکی دارای گیرنده‌های حسی است که به تدریج تکامل می‌یابد و از دیگر سو دارای ذهن خالی از مفاهیم، آموخته‌ها و تجربه است. واقعیت آن است که مدرسه بهترین مکان برای بنیان نهادن این ارزش‌ها و آموزش‌ها می‌باشد. باغ مدرسه به عنوان فضایی که طبیعت را در آغوش می‌کشد می‌تواند محیطی کارآمد از جهت آموزش رفتارهای زیست محیطی و ایجاد ارزش‌ها و مسایل اجتماعی باشد. پژوهش حاضر به تعامل دو سویه پایداری زیست محیطی و پایداری اجتماعی در کالبد آموزشی باغ مدرسه، از طریق مدیریت سبز می‌باشد که می‌تواند راهکاری موثر در ایجاد و انتقال این اصل مهم برای نسل‌های آتی باشد که برای اخذ اطلاعات از مطالعات کتابخانه‌ای و از مقالات منتشر شده از سایت‌های معتبر درباره دیدگاه‌های نوین در این راستا استفاده شده است.

کلمات کلیدی: باغ مدرسه، مدیریت سبز، آموزش، رفتار زیست محیطی، پایداری اجتماعی

۱-مقدمه

در گذشته انسان به دلیل زندگی در طبیعت و تامین نیازهای خود از آن ارزش بسیاری برای طبیعت قائل بود، با افزایش جمعیت و پیدایش شهرها محیط‌های مصنوع جایگزین محیط‌های طبیعی و موجب دور شدن انسان‌ها از طبیعت شد. بر این اساس امروزه در محیط‌های شهری با گذراندن بیشتر اوقات زندگی در داخل ساختمانها، شکاف عمیقی با نحوه زندگی گذشته به وجود آمده است. شهرها با تغییراتی که در آنها ایجاد شده با طبیعت فاصله‌ی زیادی پیدا کرده‌اند. آلودگی‌های ناشی از صنایع و تکنولوژی، شهرها را به